

Statenmededeling

Onderwerp

Nadere uitwerking realisatie faunapassages bij provinciale wegen 2020-2023

Datum

13 oktober 2020

Documentnummer

GS: 4765470

PS: 4773167

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

- De nadere uitwerking van te realiseren faunapassages in deze bestuursperiode
- Een uitwerking van de toezeggingen gedaan tijdens de themabijeenkomst over ontsnippering op 25 september jl.

Aanleiding

In april van dit jaar zijn Provinciale Staten geïnformeerd over het provinciaal beleid voor ontsnippering van wegen, de verantwoordelijkheid die we daarvoor hebben als provincie en de maatregelen die binnen de huidige bestuursperiode genomen zullen gaan worden bij provinciale wegen. Met het nieuwe bestuursakkoord is de financiële dekking voor ontsnipperingsmaatregelen gewijzigd en is het bedrag voor deze bestuursperiode verhoogd van € 4 mln. naar € 5 mln. euro. GS hebben op 13 oktober 2020 besloten hoe de middelen zullen worden besteed.

Op vrijdag 25 september jl. heeft op initiatief van Groen Links een themabijeenkomst plaatsgevonden over ontsnippering en onderhoud van faunapassages in provinciale wegen. Gedeputeerde Mw. Lemkes-Straver heeft tijdens die bijeenkomst een aantal toezeggingen gedaan aan Provinciale Staten.

Deze Statenmededeling geeft inzicht in het op 13 oktober 2020 vastgestelde ontsnipperingsvoorstel. Ook worden de toezeggingen uit de themabijeenkomst behandeld.

Bevoegdheid

Uitvoering van ontsnipperingsmaatregelen is onderdeel van de natuurbeleidsnota Brabant Uitnodigend Groen die in 2012 door uw Staten is vastgesteld. GS zijn bevoegd om hier uitvoering aan te geven. Uw Staten kunnen hiervan kennisnemen op basis van uw controlerende rol.

Datum

13 oktober 2020

Documentnummer

GS: 4765470

PS: 4773167

Kernboodschap

1. We kiezen voor de kleinere faunapassages en daarmee voor de meest kwetsbare soorten.

Binnen de onderhoudsplanning van mobiliteit is het mogelijk om tot 2024 een groot aantal knelpunten voor soorten aan te pakken. Om een zo groot mogelijk, positief effect voor fauna te krijgen, en om het aantal aanrijdingen zo veel mogelijk te verkleinen, zullen die knelpunten worden aangepakt:

- Die gericht zijn op de meest kwetsbare en zeldzame soorten, zoals kleine marterachtigen, reptielen en minder algemene amfibieën.
- Die het meest toevoegen in de ontsnippering van het provinciale wegennet. Locaties waar geen voorzieningen liggen gaan boven wegen waar al wel veel voorzieningen zijn.
- Die minder kostbaar zijn in de uitvoering, zodat zoveel mogelijk faunavoorzieningen kunnen worden gerealiseerd. We richten ons op dassentunnels, amfibieëntunnels en overspanningen.

Vrijwel alle kleinere voorzieningen uit het onderzoek (niet zijnde een grote tunnel of overspanning), die samenvallen met de beheer- en onderhoudsplanning van mobiliteit in deze bestuursperiode, kunnen op deze wijze worden gerealiseerd. Het gaat om 45 voorzieningen.

2. We kiezen voor het realiseren van een grote tunnel in N2000-gebied de Grootte Peel.

Binnen de ontsnipperingsopgave voor Noord-Brabant is op meerdere plaatsen een grote faunavoorziening gewenst, waaronder meerdere ecoducten. Aan alle grote passages wordt op dit moment inhoud gegeven, behalve die voor N2000-gebied de Grootte Peel. Bij de Peel bestaat de behoefte aan een verbinding van hoogveengebieden aan weerszijde van de N279, voor onder andere gladde slang, levendbarende hagedis, heikikker, wild zwijn en das. Het groot onderhoud van de N279 bij de Grootte Peel is in voorbereiding en het daarin meenemen van een faunapassage is nu een kans. GS hebben daarom besloten om €2 mln. beschikbaar te stellen voor een grote tunnel en natte verbinding voor de genoemde soorten. Hiermee wordt ook het laatste grote knelpunt in ons provinciale wegennet, dat naar voren is gekomen in het onderzoek naar onze ontsnipperingsopgave, opgelost.

In het verleden is voor de in Limburg gelegen 'ecopassage de Kempen' een bestuurlijke afspraak gemaakt over ontsnippering van de Zuid-Willemsvaart en Kempenweg bij Weert. Noord-Brabant heeft zich bereid verklaard 45% van de kosten voor de passage op zich te nemen en er is eerder dit jaar € 879.700,- gereserveerd voor deze opgave. Provincie Limburg heeft onlangs te kennen gegeven echter geen middelen beschikbaar te hebben. GS hebben daarom besloten om deze reservering op te heffen en de middelen aan te wenden voor een wel binnen deze bestuursperiode haalbare voorziening bij de Grootte Peel, zoals hierboven beschreven. De Samenwerking Grensgebied de Kempen is hiervan op de hoogte gesteld door Mw. Lemkes - Straver.

Datum

13 oktober 2020

Documentnummer

GS: 4765470

PS: 4773167

Consequenties

1. Door te kiezen voor de aanleg van veel kleinere voorzieningen blijft de restopgave van met name kostbare grote tunnels over. Deze tunnels hebben vaak meer algemene, grote zoogdieren tot doel, zoals het ree. Om al deze knelpunten alsnog op te lossen is nog een bedrag nodig van ca. € 41 miljoen.
2. Door niet langer geld te reserveren voor de Brabantse bijdrage aan de ecopassage in de Kempen wordt de kans op het oplossen van dit knelpunt verder verkleind.
3. Knelpunten die binnen deze bestuursperiode niet worden meegenomen bij het groot onderhoud van onze provinciale wegen (met name de grotere voorzieningen), komen in principe pas over 10 jaar weer in aanmerking voor realisatie tijdens de volgende beheer- en onderhoudsronde.

Toezeggingen themabijeenkomst ontsnippering

Tijdens de themabijeenkomst ontsnippering op 25 september jl. zijn 3 toezeggingen gedaan over extra informatie:

Gedeputeerde Lemkes heeft toegezegd na te gaan hoe de evaluatie van het toezicht op de aanleg faunapassage is meegenomen in beheer en onderhoud en in het nieuwe uitvoeringsprogramma.

Begin 2018 is geconcludeerd dat het onderhoud van faunavoorzieningen bij provinciale wegen niet goed in de contracten zat. Dit betrof zowel de onderhoudscontracten als de realisatiecontracten. In het onderhoudscontract dat in 2018 is ingegaan zijn de faunavoorzieningen uitgebreider meegenomen. Ook is in 2018 een grote ronde gemaakt waarin gekeken is welk groot onderhoud nodig was en waar vervangingsinvesteringen nodig waren. Vervolgens is een scan gedaan waar het ecologisch perspectief van het grootste belang was. Die passages zijn in 2019 hersteld en sindsdien passend onderhouden. Gedurende 2020 wordt het overige deel van de herstelwerkzaamheden uitgevoerd. Er is dan geen sprake meer van achterstallig onderhoud. Eind december 2020 verwacht mobiliteit een opleverdossier te ontvangen van de aannemer. O.m. met foto's van de uitgevoerde werkzaamheden.

T.a.v. de realisatiecontracten geldt, zoals ook in K(O)Pi verwoord is, dat de aanpak integraal is, waarin ook vervangingsinvesteringen aan faunavoorzieningen zijn meegenomen.

Datum

13 oktober 2020

Documentnummer

GS: 4765470

PS: 4773167

Met meldingen van schades of achterstallig onderhoud aan faunapassages wordt in principe op dezelfde manier omgegaan als met andere meldingen. Is er direct sprake van een verkeersonveilige situatie dan wordt direct ingegrepen. Anders wordt gekeken hoe werkzaamheden gecombineerd kunnen worden, zodat het onderhoud zo efficiënt mogelijk wordt uitgevoerd, zo min mogelijk hinder veroorzaakt voor verkeer en ook zo min mogelijk uitstoot met zich meebrengt. Er zijn sinds begin 2018 ca. 10 meldingen over faunavoorzieningen doorgezet naar de opdrachtnemer. De laatste 3 daarvan zijn uitgevoerd of worden de komende tijd meegenomen in de afronding van de werkzaamheden.

1. *Gedeputeerde Lemkes heeft toegezegd om de relevante onderliggende mobiliteitsdata m.b.t. het uitgevoerde beheer en onderhoud toe te sturen:* Het opleverdossier dat in december 2020 verwacht wordt, zal worden gedeeld met Provinciale Staten.
2. *Gedeputeerde Lemkes zegt toe met gemeenten in gesprek te gaan over de knelpunten in gemeentewegen.* De provinciale ontsnipperingsopgave bij gemeentewegen zal onder de aandacht worden gebracht via het Portefeuillehoudersoverleg Duurzame leefomgeving.

Europese en internationale zaken

Behoud en herstel van biodiversiteit is een internationale en wettelijke verplichting. De provincie is sinds 2012 beleidsverantwoordelijk voor behoud van biodiversiteit in de provincie en draagt daarvoor op basis van de Wet natuurbescherming vanaf 2017 ook juridische verantwoordelijkheid.

Communicatie

Communicatie over de ontsnipperingsopgave zal worden uitgevoerd via de nieuwsbrief 'Natuur, water en Milieu' en Nature Today. Tijdens de onderhoudstrajecten aan provinciale wegen wordt met het publiek gecommuniceerd via een projectwebsite, nieuwsbrieven, informatiebijeenkomsten en de PNB-website.

Vervolg

De ontsnipperingsopgave is niet statisch. Door veranderingen in het voorkomen van dieren en populaties kunnen nieuwe knelpunten ontstaan, of juist verdwijnen. De ontwikkeling van knelpunten zal daarom elke 5 jaar worden getoetst (in samenhang met de ecologische verbindingzones).

Bijlagen

-

Datum

13 oktober 2020

Documentnummer

GS: 4765470

PS: 4773167

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

mr. I.R. Adema

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Programmamanager: de heer H.J. van Herk, (06) 52 79 43 01,
hvherk@brabant.nl.

Opdrachtnemer: mevrouw M.L. Zwols, (06) 18 30 30 67, mzwols@brabant.nl.